

ЛОЗІВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ Підпорядк. Лозів. міській раді (Харків. обл.). Історія музею розпочинається 1964, коли під керівництвом секр. Лозів. міськкому КПУ А. Кравченка місц. вчителі та краєзнавці почали збирати матеріали для відтворення історії Лозівщини. 1966 міськвиконком прийняв рішення про створення істор.-рев. музею, у жовтні наступ. року він був відкритий для відвідувачів. 1977 присвоєно звання «народний». Від 1989 — державний. Тоді ж під Л. к. м. виділено окреме приміщення колиш. дитсадка та розпочато реконструкцію. 1995 відкрито 4 зали: Великої Вітчизн. війни (оформлювач — О. Суарес), сільс. і міського побуту 19 — поч. 20 ст. (Т. Івахненко), профес. і самодіял. мистецтва (обидва — А. Задорожна), 1996 — палеонтології (Л. Потупіна). До реконструкції музею було залучено й кількох харків. художників. У подальші роки додатково оформлено зали, присвячені природі Лозівщини, її історії від мезоліту до 19 ст., заселенню

краю та виникненню міста, діяльності **Лозівського ковальсько-механічного заводу**. 2003 реконструйовано зал природи, 2004 до 135-річчя Лозової — Великої Вітчизн. війни. Нині експозиц. площі складають 700 м². Діючі експозиції та виставки: «Лозівщина з найдавніших часів», «Заселення краю», «Лозівщина в роки Великої Вітчизн. війни», «Лозова у XX ст.», «Розвиток промисловості в Лозовій», «Зародження життя на Землі», «Флора та фауна Лозів. р-ну», «Техногенні катастрофи», «Музика та муз. техніка в житті лозівчан»; виставк. зал: роботи місц. майстрів декор.-ужитк. мистецтва, художня галерея із фондів музею. У Л. к. м. зберігаються 21 649 експонатів. Серед унікал. — викопні рештки палеоліт. тварин (мамонта, шерстистого носорога, тура та ін.), половец. кам'яна баба 13 ст., предмети козац. доби (шабля, глиняна фляга, фрагменти люльок), ікона Параскеви П'ятниці 17 ст., рукопис. Єрмолой 19 ст., фотографія 1869 із зображенням проходження першого поїзда на ст. Лозова, фотографії, плани та розпорядження, які показують розбудову залізниці, предмети побуту перших залізничників, меблі різних верств Лозової та навколиш. сіл, знаки «Синя блуза», «ЦВК УСРР» № 28, орден Труд. Червоного Прапора УРСР з документом, грамоти Першої кінної армії, ВЧК ГПУ 1922. Музейні працівники проводять зустрічі з відомими людьми, заходи до пам'ят. дат, лекції, темат. вечори, семінари, уроки мужності. Перший дир. — В. Бунякін, від 2003 — В. Харченко.

Н. О. Зубкова

Бібліографічний опис:

Лозівський краєзнавчий музей / Н. О. Зубкова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-56230>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).